

Bediüzzaman, Kur'an hakkında "cehl-i mürekkebin menşei olan âdiyat perdelerini keskin beyanatıyla yırtmak" diye bir tabir kullanıyor; "adiyat perdesi" ne demektir, açıklar mısınız?

Âdiyat kelimesi, *âdet olarak yapılan şeyler, içinde sürekli yaşadığımız ve gördüğümüz olaylar* için kullanılır. Bunların her biri birer kudret mu'cizesi olduğu halde, devamlı görüldüklerinden insanlarca olağan sayılırlar. Perdeli bir yere baktığımızda içerisini görmediğimiz gibi, âdiyat perdeleriyle âleme baktığımızda ondaki kudret elini, ilâhî tasarrufları göremeyiz.

Âdiyat perdeleri, cehl-i mürekkebin menşeidir. **Cehl-i mürekkep**, bilmediğini bilmemek ve yanlış bilgisini ilim sanmaktır. Cehalet, ilmin zıddı olup, bilmeme halini ifade eder. İki şekilde görülür:

1. Cehl-i basit,
2. Cehl-i mürekkep.

Cehl-i basit, bilmemektir. **Cehl-i mürekkep** ise, bilmediğini de bilmemektir. Birincisinin tedavisi kolay, ikincisinin tedavisi hayli zordur. Çünkü böyleleri hem bilmiyorlar, hem de bilmediklerini bilmiyorlar. Cehaleti bir hastalığa benzetirsek, cehl-i mürekkep, kendini sağlıklı zannetme halidir.

Gece ve gündüzün peş peşe gelmesi, mevsimlerin birbirini kovalaması, yağmurun yağması, rüzgârın esmesi, yeni yeni canlıların dünyaya gönderilmesi gibi olaylar, insanlarca âdiyattan kabul edilirler.

Mesela, anne-baba vasıtasıyla dünyaya gelen yeni yavrular genelde sağlam ve azaları tam olarak gelirler. Bunların böyle devamlılığı, pek çok insanı ülfet hastalığına müptela eder. Bunlar, ancak iki başlı veya üç ayaklı bir yavru görünce hayret ederler. **Hâlbuki asıl hayret edilmesi gereken, bu yavruların sağlam ve bütün organları tam olarak dünyaya gelmeleridir.**

Kur'an-ı Kerîm, iç içe olduğumuz fakat alışkanlık perdesiyle, çoğu zaman, yeterince düşünemediğimiz hârika olayları sürekli olarak nazara vermekle âdiyat perdelerini yırtar, bizi tevhide ulaştırır.

Mesela:

“İnsan hangi şeyden yaratıldığına baksın...” (Tarık, 86/5)

“Onlar devenin nasıl yaratıldığına, semanın nasıl yükseltildiğine, yerin nasıl bir sath yapıldığına, dağların nasıl dikildiklerine bakmıyorlar mı?” (Gaşıye, 88/17)

Varlık âlemine ve onda cereyan eden olaylara bu gibi âyetler açısından bakan bir mü'min, bu olayların içerisindeki ilâhî icraatı görür, imanını canlı tutar. Çevresine ülfetle ve sathî nazarla bakmaktan kurtulur; kâinat kitabının sayfalarını ibretle mütalaa eder.